

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Ikääntyneiden palvelujen ja suun terveydenhuollon allianssivalmistelu Palvelujen järjestämisen lautakunta 4.9.2024

Mari Patronen, palvelujohtaja

Olli-Pekka Alapiessa, projektipäällikkö, Ikääntyneiden palvelujen allianssivalmistelu

KEUSOTE.FI

Agenda

1. Allianssivalmistelun tavoitteet ja kokonaiskuva
2. Case Tesoma
3. Allianssivalmistelun tilanne ja seuraavat askeleet
4. Allianssikokonaisuuden nykyiset rajaukset ja tuleva johtamisrakenne

Allianssivalmistelun tavoitteet ja kokonaiskuva

Allianssimallissa palveluntuottajat sitoutuvat yhteisiin toimintaperiaatteisiin ja tavoitteisiin

Mikä on allianssi?

Allianssimallissa sopimusosapuolet:

- **Sitoutuvat** allianssin **toimintaperiaatteisiin, yhteistoimintaan ja luottamuksen** rakentamiseen
- Muodostavat **yhteisen organisaation**
- Asettavat **yhteiset tavoitteet**
- Sitoutuvat **yhteiseen** kaupalliseen ja avoimiin kirjoihin (open book) perustuvaan **suunnitteluun ja laskutukseen**
- **Jakavat** hankkeen **hyödyt ja riskit**
- **Päyttävät** allianssin asioista **yhdessä**

Miksi allianssi sote-palveluihin?

Allianssin yleisiä tavoitteita:

- Vaikuttavuus ja asiakastarpeet palvelutuotannon ytimeen
- Yhdistää julkisen, yksityisen (ja kolmannen sektorin) parhaat osaamiset ja tiivistää yhteistyötä näiden välillä
- Lisätä yhteistyön kautta toiminnan tuottavuutta jakamalla parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja
- Edistää toiminnan jatkuvaa kehitystä

Allianssimalli soveltuu erityisesti sellaisten kokonaisuuksien toteuttamiseen, joissa on paljon huomioitavia asioita sekä muuttuvia kokonaisuuksia.

Lähtökohtaisesti allianssimalli soveltuu erinomaisesti palveluhankintojen toteuttamiseen, koska allianssin sopimuskauden aikana tilaaja ja palveluntuottaja tekevät yhdessä kaikki päätökset ja myös palvelutuotannon seuranta tehdään yhdessä.

Tausta: allianssivalmistelu linkittyy osaksi hyvinvointialueen laajempaa strategista ja toiminnallista kehittämistä

- Allianssin periaate linkittyy osaksi laajempaa **strategiaa ja palvelustrategiaa**
 - ”Palvelut tuotetaan yhdessä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.”
 - ”Hyvinvointialue käy jatkuvaa markkinavuoropuhelua tulevaisuuden palvelutarpeen osalta, varmistaen oikean suuntaisen markkinaohjauksen ja tarjonnan oikea-aikaisesti.”

- Allianssivalmistelu tehdään osana **hyvinvointialueohjelman** toimeenpanoa, jonka tavoitteena on:
 - ”Turvata asukkaiden tarpeita vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat sote- ja pelastuspalvelut.”
 - ”Taloudellisten tavoitteiden lisäksi ohjelmalla pyritään yhtenäistämään hyvinvointialueen toimintaa yli palvelualueiden ulottuvien, sujuvien palveluketjujen muodossa.”
 - Allianssi valmistellaan osana ohjelman 3. kärkeä: *palveluiden tuotantorakenteeseen vaikuttaminen*

- Keväällä 2024 hyväksytyssä **tuottavuus ja taloudellisuusohjelmassa** on linjattu allianssista ja on määritetty allianssin alustavat kustannussäästötavoitteet vuosille 2024-2026
 - Allianssimallit otetaan käyttöön osana palvelutuotantoa, vaikuttaen erityisesti palveluiden ostoihin
 - Ikääntyneiden väestövastuuallianssit (2,5M€)
 - Suun terveydenhuollon väestövastuuallianssit (0,5M€)

Allianssihankkeen tavoitteena isossa kuvassa on parantaa asiakkaille tarjottavien palveluiden laatua, ratkoa toiminnan haasteita sekä hillitä kustannuksia

Palveluiden laatu ja vaikuttavuus

- Väestövastuumallin kautta koko väestön terveyden parantaminen ja palveluketjujen saumaton toiminta eri palvelumuotojen välillä
- Ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen, hoidon jatkuvuus ja päivystyksen käytön vähentyminen
- Palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen

Ratkaisut toiminnan haasteisiin ja erityiskysymyksiin

- Tilat: tarve uudistaa nykyistä osittain heikossa kunnossa olevaa tilakantaa sekä kehittää kestäviä asumisen ratkaisuja ja palveluverkkoa
- Teknologiat ja digipalvelut: allianssin kautta kyvykkyyden ja yhtenäisten ratkaisujen hakeminen mm. kotiin vietäville teknologioille

Kustannuskasvun hillitseminen

- Palveluiden kysynnän ja kustannusten ennustetaan kasvavan tulevaisuudessa, erityisesti väestön ikääntymisen myötä ja myös suun terveydenhuollossa
- Uusien toimintamallien ja yhteisten tavoitteiden hakeminen perinteisten ostopalveluiden ja ulkoistusmallien tilalle hilliten palveluiden ostojen kustannuskasvua
- Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa määritetty jo alustavat kustannushyötavoitteet ikääntyneiden palveluille (2,5M€) ja suun terveydenhuollon palveluille (0,5M€) vuodesta 2026 alkaen

Case Tesoma

CASE –Tesoma Tampere

- Tampereen kaupungin ja Mehiläisen Suomen ensimmäinen sote-palvelujen allianssi
- Tesoma n. 23 000 asukkaan kaupunginosa
- Tesoman allianssi alitti sen ensimmäiselle sopimusjaksolle 1.4.2018 – 31.12.2021 asetetun tavoitekustannuksen 12 % (tavoite 52,6 M€, toteuma 46 M€)
- Asiakaspalaute ollut erinomaista ja esim. lääkäriin ja hammashoittoon pääsy nopeaa

Palvelukokonaisuus	Palveluntuottaja
Terveysasema	Mehiläinen
Suun terveydenhuolto/lapset	Tampereen kaupunki
Suun terveydenhuolto/aikuiset	Mehiläinen
Lasten ja perheiden palvelut	Tampere
Kotihoito	Tampere
Tehostettu palveluasuminen	Mehiläinen
Kirjasto	Tampere
Nuorisopalvelut	Tampere
Neuvonta, ohjaus, jalkautuvat palv.	Tampere
Yhteisökahvila	Setlementti Tampere

1. jakson avaintulostavoitteiden tulokset

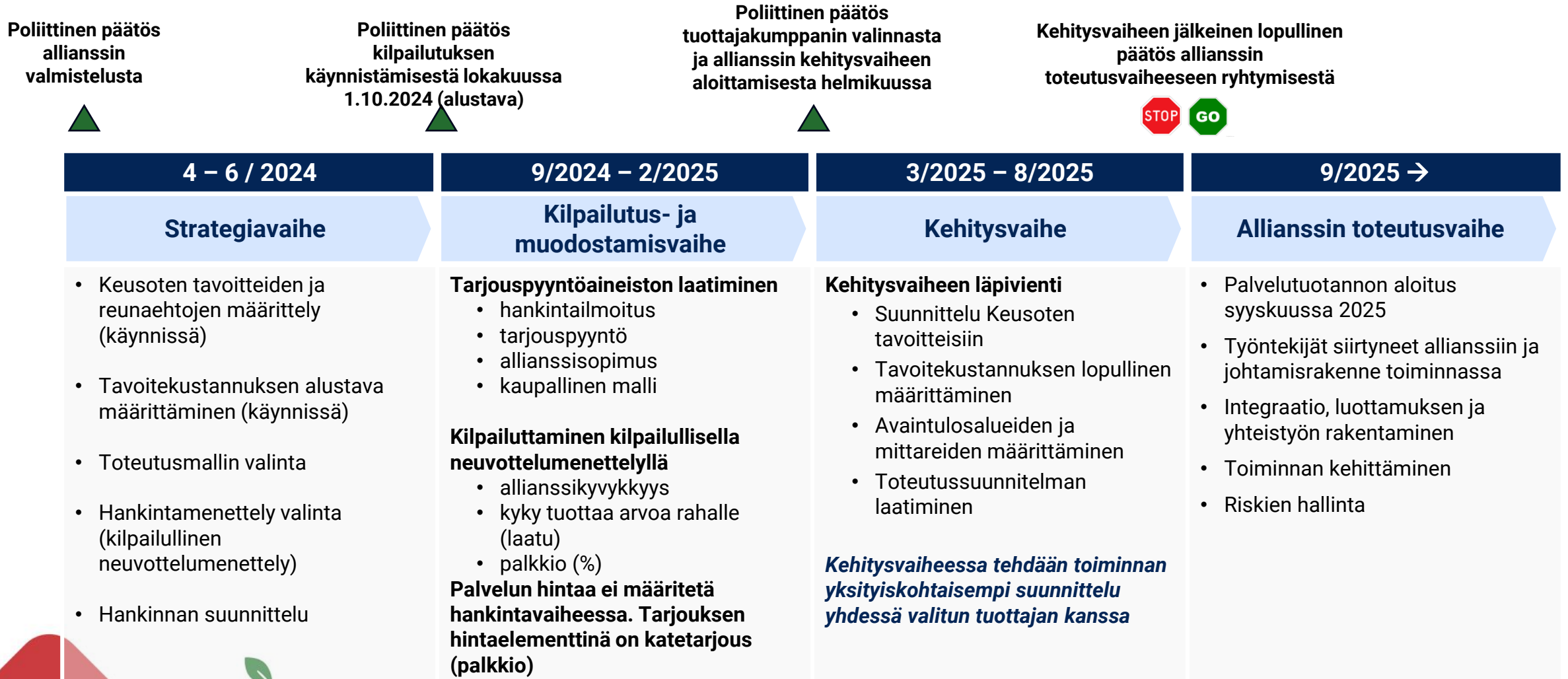
Avaintulosalue (ATA)	Mitä mitataan	Nollataso	Täysi bonus	Täysi sanktio	Toteuma	Mittarin painoarvo	Tulos
1. Lapset, nuoret ja perheet voivat hyvin	Alakouluikäisten kouluterveyskysely, valittu kysymyssetti (elämään tyytyväisyys, terveydentilan kokeminen, suun terveys)	2017 taso	+3 %-yksikköä nollatasosta	-5 %-yksikköä nollatasosta	+4,9 %-yks.	7,5 %	7,50 %
	Yläkouluikäisten kouluterveyskysely, valittu kysymyssetti (koettu terveys, oireet ja sairaudet, seksuaaliterveys ja suun terveys, perheen arjen toimivuus)	2017 taso	+3 %-yksikköä nollatasosta	-5 %-yksikköä nollatasosta	+0,3 %-yks.	7,5 %	0,85 %
2. Aikuisväestö on työ- ja toimintakykyinen ja voi hyvin	Hoitosuunnitelma tehty T2D- ja sepelvaltimotautipotilailla, %	2017 taso	+3 %-yksikköä nollatasosta	-5 %-yksikköä nollatasosta	+16,1 %-yks.	15 %	15,00 %
	Pitkäaikaisen verensokeritason ja LDL-kolesterolin suhteen hoitotasapainossa olevien työikäisten 2-tyyppin diabeetikoiden ja sepelvaltimotautipotilaiden %-osuus	2017 taso	+2 %-yksikköä nollatasosta	-5 %-yksikköä nollatasosta	+13,9 %-yks.	15 %	15,00 %
	Hoitosuunnitelma (hammaslääkärin tutkimus tai suuhygienistin tarkastus) tehty suun terveydenhuollon työikäisille asiakkaille, % asiakkaista (Sovittu tarkastelujakso 2018-2021)	2017 taso	+3 %-yksikköä nollatasosta	-5 %-yksikköä nollatasosta	+23,8 %-yks.	5 %	5,00 %
3. Ikäantyneet ovat toimintakykyisiä ja hyvinvoivia	Kotihoidon RAI:hin sisältyvän palvelutarvemittari MAPLen luokkiin 1–3 (vähäinen–kohtalainen palvelutarve) kuuluvien asiakkaiden osuus kaikista Tesoman kotihoidon asiakkaista	2017 taso	-3 %-yksikköä nollatasosta	+5 %-yksikköä nollatasosta	-8,5 %-yks.	5 %	5,00 %
	Acutan käytön kustannukset per kotihoidon asiakas verrattuna muuhun Tampereeseen	2017 taso	-3 %-yksikköä nollatasosta	+5 %-yksikköä nollatasosta	-18,9 %-yks.	5 %	5,00 %
	Vuodeosastokustannusten muutos per kotihoidon asiakas verrattuna muuhun Tampereeseen	2017 taso	-3 %-yksikköä nollatasosta	+5 %-yksikköä nollatasosta	-0,3 %-yks.	5 %	0,55 %
4. Raskaiden palveluiden käyttö vähenee	Erikoissairaanhoidon kustannusten muutos per terveyskeskusasiakas verrattuna muuhun Tampereeseen	2017 taso	-1 %-yksikköä nollatasosta	+2 %-yksikköä nollatasosta	+8,8 %-yks.	15 %	-15,00 %
5. Sidosryhmät ovat tyytyväisiä	Asiakkaiden tyytyväisyys palveluihin, NPS	20	70	-30	72	10 %	10,00 %
	Kumppaneiden tyytyväisyys yhteistyöhön, NPS	20	70	-30	88	10 %	10,00 %
Kokonaistulos							58,90 %

2. sopimusjakson avaintulostavoitteet

Avaintulosalue	Tavoite	Mittari
1. Lapset, nuoret ja perheet voivat hyvin	Korkean riskin perheet tunnistetaan ja ohjataan ajoissa oikean tuen piiriin	Tesoman alueen alle kouluikäisten lasten (0-6 v) huolitiimimalli saatu käyttöön lasten hammashoidon, neuvolan, kotipalvelun ja lapsiperheiden sosiaalipalvelujen kesken
	Lapsiperheet kokevat hyötynensä saamistaan palveluista	Niiden perheiden osuus, jotka palautekyselyn vastausten perusteella kokevat hyötynensä saamistaan palvelusta
2. Työikäinen väestö on työ- ja toimintakykyinen ja voi hyvin	Merkittävimpien kansansairauksien hoidon vaikuttavuus ja potilaiden hyvinvointi paranevat	Työikäisten tyyppin 2 diabeetikoiden ja sepelvaltimotautipotilaiden hoitotasapaino
	Terveyskeskuksen potilaat kokevat pärjäävänsä sairautensa kanssa paremmin saamansa palvelun ansiosta	PEI-indeksi, palvelujen koettu vaikuttavuus
	Pitkäaikaissairaiden suun terveys paranee ja he saavat kokonaisvaltaista, moniammatillista hoitoa	Työikäiset 2-tyypin diabeetikot (lkm), joille on Tesoman STH:ssa määritetty parodontologinen status
	Sosiaalisen eriarvoisuuden väheneminen, syrjäytymisen ehkäiseminen	Sosiaalityö saatu integroitua osaksi sote-keskuksen palveluja (ml. 3. sektorin toiminta)
3. Ikääntyneet ovat toimintakykyisiä ja hyvinvoivia	Asumispalvelujen asiakkaiden psyykinen, fyysinen ja sosiaalinen hyvinvointi lisääntyy	Mainiokoti Ilonkaaren asukkaista - Vuoteessa elävien osuus - Unilääkkeitä säännöllisesti käyttävien osuus
	Kotihoidon asiakkaiden psyykinen, fyysinen ja sosiaalinen hyvinvointi lisääntyy	Kotihoidon RAI-arviointien kattavuus tarkasteluvuoden kahden tarkastelukerran keskiarvona
4. Raskaiden palveluiden tarve vähenee	Erikoissairaanhoidon kustannukset pienenevät	ESH-lähetemäärä per terveyskeskusasiakas
	Omaehtoisten ja ennalta ehkäisevien palvelujen käyttö lisääntyy	Yhdessä eri toimijoiden kesken järjestettyjen tapahtumien/ryhmien määrä
5. Asiakastytyväisyys	Asiakkaat ovat tyytyväisiä allianssin palveluihin	Asiakassuositteluindeksi (NPS)

Allianssivalmistelun tilanne ja seuraavat askeleet

Allianssivalmistelun alustava aikataulu

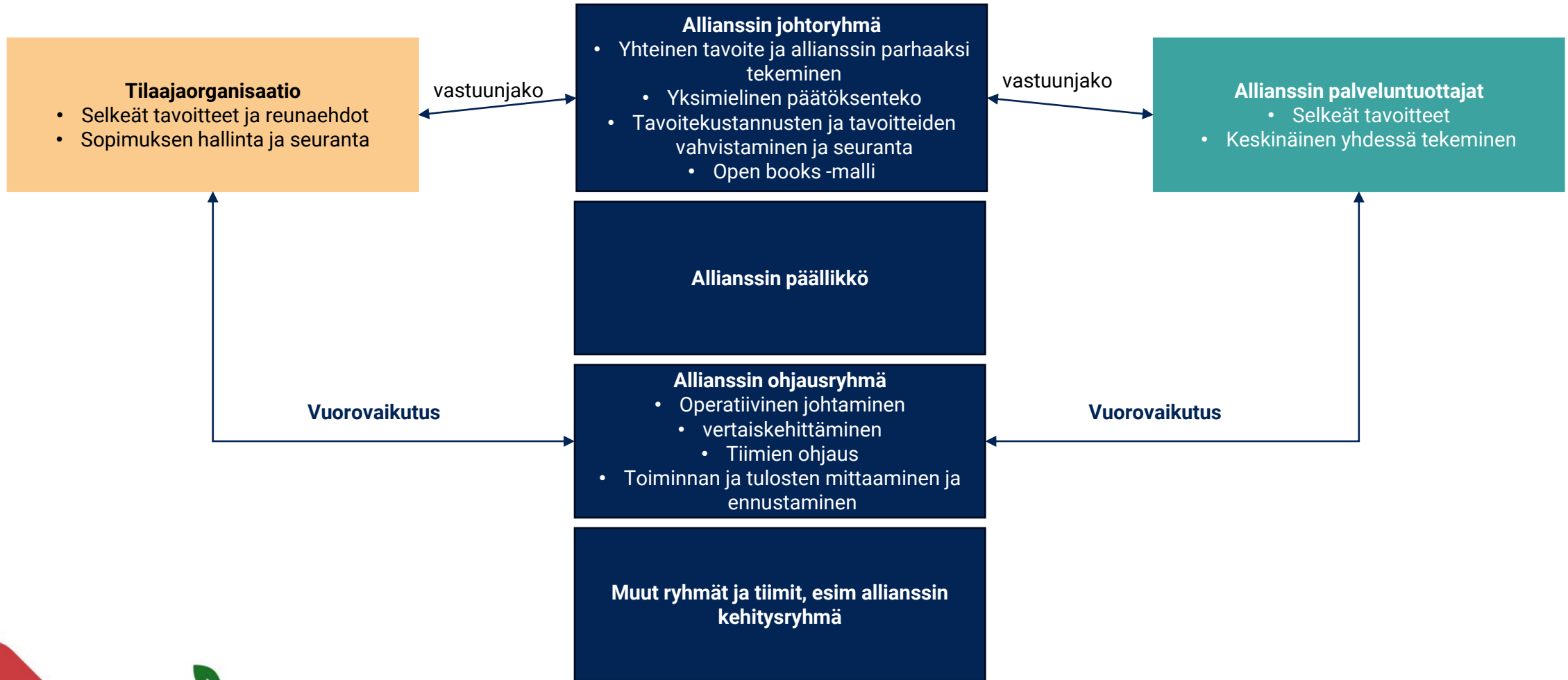

Tilannekuva: strategiavaiheessa valmistelutyötä tehty monipuolisesti eri osa-alueilla

Osa-alue	Valmius	Tilanne	Seuraavat askeleet
Tavoitteet ja reunaehdot		<ul style="list-style-type: none"> Keskeisimmät ylätason tavoitteet tunnistettu Ikääntyneiden ja suun th:n alustavat mittarit määritetty palvelukohtaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteiden ja mittareiden testaaminen markkinavuoropuheluissa -> tarkentaminen näiden perusteella
Kohteen määrittelyt		<ul style="list-style-type: none"> Maantieteelliset alueet rajattu Ikääntyneet: Suun th: 	<ul style="list-style-type: none"> Kohteiden testaaminen markkinavuoropuheluissa tuottajien kanssa
Kaupallinen malli ja johtamismalli		<ul style="list-style-type: none"> Keväällä orientoiduttu kaupallisen mallin määrittelyyn Johtamismallista keskusteltu työpajassa ja alustavia ajatuksia organisoitumisesta käyty 	<ul style="list-style-type: none"> Tuottajien näkemykset kaupalliseen malliin
Toimeenpanossa huomioitavat erityisnäkökulmat		<ul style="list-style-type: none"> ICT:stä keskusteltu markkinavuoropuheluissa ja sähköisen asiointialustan hankinnan aikataulu yhteensovitettu Tilahallinnan kanssa käyty keskustelut HR vaikutuksista keskusteltu substanssiryhmissä Viestintäsuunnitelma laadittu 	<ul style="list-style-type: none"> Toimitilojen vaikutusten tarkentaminen Esittely henkilöstöjaostossa ja HR-vaikutusten tarkennettu analyysi Viestintäsuunnitelman hyväksyminen ja toimeenpano
Markkinavuoropuhelut ja tuottajakatsaus		<ul style="list-style-type: none"> Keväällä pidetty kolmen eri tuottajan kanssa kaksi markkinavuoropuhelua 	<ul style="list-style-type: none"> 3.9. kaikille tuottajille avoin infotilaisuus (7 tuottajaa ilmoittautunut mukaan) Erilliskeskustelut tuottajien kanssa sen jälkeen
Valmistelun hankinta-prosessi ja aikataulu		<ul style="list-style-type: none"> Hankinnan aikataulu saatu lukittua syksylle ja suunnitelma pidemmälle Hankinta-asiakirjojen työstö käynnistetty 	<ul style="list-style-type: none"> Poliittinen päätös hankinnasta syksyn aikana Hankinta-asiakirjat validoidaan projekti- ja ohjausryhmässä elo-syyskuun aikana

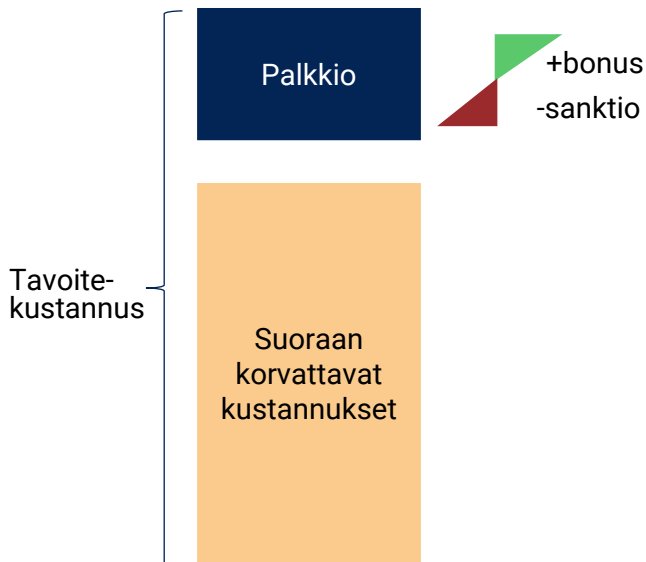
Allianssikononaisuuden nykyiset rajaukset ja tuleva johtamisrakenne

Tehdään allianssin parhaaksi - Allianssimallin yhteinen organisaatio ja johtamisjärjestelmä

Allianssimallinen kompensatio- ja kannustinjärjestelmä, alustava malli

Tavoitekustannus

- **Bonus/sanktio tavoitekustannuksen alittamisesta/ylittämisestä**
- Alitus/ylitys jaetaan osapuolten kesken

Tavoitekustannusmalli:

1. Korvattavat kustannukset
 - Perustuvat avoimiin kirjoihin (open books)
2. Kannustinjärjestelmä
 - Tulosbonus / tulossanktio
 - Tavoitekustannuksen alittumisen bonukset ja sanktiot jaetaan suhteessa tilaaja, palveluntuottaja ja allianssihenkilöstön palkitseminen
 - Tavoitebonus / tavoitesanktio
 - Perustuu mittareihin, joissa korostettu vaikuttavuutta

Yhteenveto: ikääntyneiden palveluiden ja suun terveydenhuollon tavoitteet, ensisijaiset väestövastuualueet sekä palvelusisällöt Keusotessa

	IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT	SUUN TERVEYDENHUOLTO
Tunnistettuja tavoitteita	<p><u>Asiakkaat</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Laatu ja vaikuttavuus• Toimintakyvyn ylläpito• Saatavuus <p><u>Toiminta</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Kustannusten hillitseminen• Kestävä palvelurakenne• Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys	<p><u>Asiakkaat</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Hoitoon pääsy ja hoidon sujuvuus• Hoidon vaikuttavuus <p><u>Toiminta</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Kustannusten ja palvelukysynnän hillitseminen• Tilaratkaisut• Henkilöstöressurssin tehokas hyödyntäminen
Alustava ensisijainen väestövastuualue ja palvelut	<p><u>Alue</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Väestövastuumalli, alue tarkentuu myöhemmin <p><u>Palvelut</u></p> <p>Asumispalvelut, kotihoito, lääkäripalvelut (aspa ja kh), päivätoiminta sekä muut kotona-asumista tukevat palvelut (ml. Kuntouttavat palvelut)</p>	<p><u>Alue</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Väestövastuumalli, alue tarkentuu myöhemmin <p><u>Palvelut</u></p> <p>Kaikkien ikäryhmien suun terveydenhuollon kiireettömän ja kiireellisen hoidon palvelut</p>

Hyvinvointia yhdessä

KEUSOTE.FI